

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marţi, Joi şi Sâmbătă

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondenţele sunt a se adresa la
Redacţiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicaţi nu se înapoiază

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond — şi timbru de 60 fl.
pentru fie-care publicare.

Pasivitatea Românilor.

În timpul din urmă s'a scris mult, pôte prea mult despre o eventuală schimbare în ţinuta politică a Românilor din Ungaria, şi s'a dat cu socotela, că la alegerile viitoare Românii vor părăsi ţinuta mult puţin pasivă, inaugurată dela 1869 şi vor alege şi ei deputaţi pentru parlamentul ţerei.

S'a scris în ziarele streine despre lucrul acesta, şi s'a scris după cum a tăiat capul pe unul sau pe altul dintre ziariştii, cari ţineau să provoace efect cu cele scrise despre Români.

S'a scris şi în ziarele românesce, unele au luat lucrul în glumă, unele l'au luat de tot serios. S'a scris şi în ziarele românesce despre acest lucru, şi unele au prezentat unele puncte din programul partidului naţional ca puse acolo numai pentru a fi ce se se lase, când vorba ar fi ca să tractăm cu guvernul despre o eventuală împăcare.

Unele dintre ziarele noastre au prezentat programul naţional ca dogmă, la care trebuie să ţinem cu sântenie, dacă voim, ca lumea să ne ia în serios întrăgă ţinuta noastră în cele politice.

Am scris şi noi despre acest lucru, căci datoria noastră era şi este, să luăm poziţie hotărâtă în o afacere atât de serioasă, cum e ţinuta politică a Românilor din Ungaria.

Noi am arătat unele din gravaminele noastre.

Ca totdeauna când vorba a fost să dăm dovezi, că nu suntem mulţumiţi cu stările actuale, că una suntem nu în ce priveşte toate punctele din programul politic al românilor după cum s'a formulat el în conferinţa dela 12—14 Maiu 1881, căci noi din capul locului am fost pentru o luptă politică acceptând terenul actual de drept, şi punctul prim din acel program din capul locului eschide o lucrare constituţională legală, zicem ca totdeauna când vorba a fost să dăm dovezi că nu suntem mulţumiţi cu stările actuale, aşa şi acum am înşirat unele, zicem numai unele din gravaminele poporului român, cari trebuie delăturate, dacă voim serios o împăcare în statul nostru.

Aceste gravamine le am scris în fuga condeiului, le-am scris din simţul de datorinţă faţă cu marile interese naţionale, le-am scris din îndemn propriu, ca unii, cari zi de zi simţim greutatea care apasă asupra noastră ca naţiune, ca biserică, ca societate, le-am scris ca să se ştie, că una suntem toţi, când vorba este de ameliorarea sorţii românilor.

În deplin acord cu trecutul nostru de ani 48, în deplin acord cu programul ziariului nostru, care de ani 48 nu s'a schimbat; în deplin acord cu interesul poporului nostru am scris cu inima deschisă şi acuma, după cum am scris, de câte-ori de sorţea mult asupritului nostru popor român a fost vorba.

Am aruncat zicem în fuga condeiului unele dintre gravaminele noastre, cari ne-au venit în minte, şi cari s'au putut pune în un articol de ziariu.

Articolul nostru din Nr. 72 a aflat viu resunet în ziarele streine din patria noastră. Unele au reprodus din el pasagie întregi, unele l'au reprodus în totă extensiunea.

Este un semn bun acesta, căci prin acesta s'a dat ocasiune publicului neromân să cunoască vederile noastre, ale celor grupaţi în jurul acestui jurnal.

Unele ziare au luat articolul nostru drept răspuns la articolele din ziarele viitoare magiare, că Românii la alegerile viitoare vor eşi din pasivitate; au declarat ziarul nostru de organ personal al actualului nostru metropolit, articolul l'au considerat ca inspirat de actualul nostru metropolit, şi în cele din urmă gravaminele din articolul nostru ca condiţiuni, pelângă cari Românii ar fi gata a părăsi pasivitatea şi a lua parte la alegerile dietale.

În sensul acesta cuprinde lucrurile ziarul semi-guvernamental „Pester Lloyd” în un articol publicat la locul prim în numărul seu de Mercuri, dela 18 Iuliu a. c. nou.

Numitul ziaru după ce amintesc că în timpul din urmă s'a scris despre o eventuală părăsire a pasivităţii din partea Românilor; după ce spune, că s'au făcut propuneri şi contrapropuneri în afacerea această, fără a se şti de cine s'a iniţiat lucrul, fără a se şti de ce calibru sunt politicienii cari staula spatele acestei campanii ziaristice, şi încât pot fi luaţi ei serios; după ce accentuează, că nu ştie dela cine au mandat şi în ce măsură cei ce arangază acea campanie; după ce caracterisează campania ziaristică ca manifestări simptomatice, cari în partea românescă tradă o importanţă schimbare în sentimentele naţionale şi în aspiraţiunile politice; după toate acestea scrie următoarele:

Ansă la discuşiune publicistică dă mai ales un adevărat articol program al „Telegrafului Român”, un ziaru acesta, căruia i-se ascriu legături cu metropolitul român Metianu. Nu ne simţim chemaţi nici avem voită a reflecta la propunerile acestui ziaru şi acea chiar pentru că ne se pare nesigură originea acestora deoparte şi de alta nu se pare indiscutabil în parte mare cuprinsul acestora.

Deşi ziarul din cestiune nu voeste să reflecteze la cele scrise de noi din motivul declarat: că este nesigură originea isvorului, şi că nu pôte sta de vorbă cu o parte mare a celor scrise de noi, totuşi ia şi el poziţiune hotărâtă în afacerea din discuşiune, spre a preveni eventualele neînţelegeri în acţiunea publicistică şi eventualele speranţe în partea contrară.

După ce premite, că în cestiunea pasivităţii s'a pronunţat la 1869 îndată după conferinţa dela Mercurea, la 1881 după conferinţa din Maiu, când s'a votat programul partidului naţional, la anul 1890 şi mai pe urmă cu ocasiunea memorandului din 1892, numitul ziaru declară, că programele Românilor, atât ale celor radicali, cât şi ale celor moderaţi cuprinde puncte, cari sunt în contra întregităţii teritoriale a statului, de acea ele nu pot veni nici în discuşiune.

Despre pasivitatea românilor vorbeşte ca despre o anomalie în gene-

ral, care însă pentru Români este plină de pericole în toate direcţiunile.

Cât timp însă Românii nu se prezentă în parlament cu plângerile lor, acelea nu pot fi considerate, căci nici un om serios şi de valoare nu pôte sta de vorbă cu o partidă facţioasă, mai ales nu în cestiuni de drept public al statului.

A fost o greşală când românii au crezut, că abstenenţa lor politică va fi mai puternică decât forţa de viaţă a statului unguresc.

Greşala această s'a resbunat amar asupra Românilor; au şi voit ei să părăsescă la ocaşiuni binevenite pasivitatea, însă au întreprins agitaţiunile unora, cari şi-au făcut maximă a vieţii din agitaţiuni, şi buna intenţiune s'a zădărnicit.

A fost o nenorocire pentru Români, că nu s'a aflat între conducătorii lor un cap luminat, ciei au fost conduşi de mediocrităţi provinciale cu orizont îngust.

Am regreta mult, când şi încercarea mai nouă din Sibiu în scopul de a se abandona pasivitatea Românilor, ar avea sorţea încercărilor de până acuma.

Un lucru se ştie din capul locului. Ori cât de tare ar fi de dorit, ca Românii să între pe terenul unei politici reale, în discuşiune cu ei nu va sta nici un factor afară de parlament.

Dintre dorinţele române discutate în timpul din urmă unele pot fi acceptabile, şi ele îşi au partea lor bună, că prepară şi informă opiniunea publică, rezultat practic însă numai în parlament se pôte ajunge.

Abandonarea pasivităţii să nu se condiţioneze dela vre-o concesiune ore-care, deoarece în Ungaria nu este om, care se fi părăsit vre-o asemenea concesiune sau care se o pôtă da.

Dacă Românii cred, că a venit timpul, ca gravaminele lor să fie tractate în parlamentul ţerei, acela nu se va retrage dela o asemenea tractare.

În măsura, în care opiniunea publică se va arăta, aplecată a sta de vorbă cu Românii, în acea măsură va fi aplecat şi parlamentul. Valore vor avea însă numai conclusele parlamentului.

Dacă românii se mulţumesc cu o primire simpatică din partea publicisticii, nime nu pôte avea nimica în contra acesteia; voesc însă se ştie ce pot se şi câştige, atunci nu le rămâne alta, decât să între necondiţionat în parlamentul ţerei, recunoscând toate legile şi instituţiunile aduse dela era constituţională, de când cu pasivitatea lor.

Până aici observările principiale ale ziariului „Pester Lloyd”, după cum a accentuat el spre a preveni eventualele neînţelegeri în acţiunea publicistică şi eventualele speranţe în partea noastră a românilor.

Fiindcă ziarul din cestiune ne dă nouă deosebită onoare de a fi venit cu articolul program în favorul părăsirii pasivităţii, şi din incidentul articolului nostru face rezervele principiale schiţate în cele premerse, vom reveni spre a ne clarifica şi a ne marca ţinuta noastră în afacerea cu pasivitatea românilor şi cu programul naţional al românilor, care după cum vedem din

espunerile ziariului din Budapesta cuprinde lucruri, cari nici o discuşiune nu ar permite din partea factorilor chemaţi a restabili pacea în statul nostru.

Jubileul de 50 de ani al liceului ortodox român din Braşov.

Discurs festiv

rostit de directorul şcolilor medii
Virgil Oniţiu.

Ilustră adunare!

O profundă emoţiune cuprinde sufletul meu în aceste momente de sărbătoare. Mulţimea ilustră a distinşilor oşpeţi, veşmântul de verdă al bătrânelor ziduri, acordurile solemne ale muzicii festive, solemnitatea întipărită în feţele tuturor, bucuria cea fără seamă a sufletelor noastre, un trecut mândru de 50 de ani, al gloriei atâteor ilustru ai neamului nostru, al căror nume răsar azi strălucind din negura vremilor, ce au apus: — şi tu, un biet muritor, ce-ţi treci zilele de pe azi pe mâine, unde vei găsi cuvântul cel adevărat, care să tâlmăcescă şi să preamărescă atâtea sărbătoare şi un astfel de trecut?!

Căci e mare sărbătoreala noastră şi plină de glorie trecutul, ce-l preamărim.

Nu cunosc exemplul în istoria noastră culturală, ca o instituţiune să fi fost în acel grad creaţiunea obşteii, fructul muncii şi sudorii naţiei, ca gimnaziul nostru. Nu fundaţiunea unui mecenat, nu dania câtorva entusiaşti a înălţat acest palat al ştiinţei, Domnilor, ci contribuiriile băneşti, ajutoarele materiale şi conlucrarea fizică manuală a tuturor Românilor din Braşov şi jur l'au înălţat ca pe un templu comun, sacrat prin jertfa comună a tuturor.

Fiecare căramidă din aceste ziduri ne reaminteşte câte un suflet, care a jertfit pentru înălţarea lor.

De aceea institutul acesta a fost şi este cel mai scump avut comun al Românilor din Braşov, el a fost şi este lumina ochilor lor. De câte-ori nori negri l'au ameninţat din vr'o parte, fiori de ghiaţă cuprindeau sufletul tuturor Românilor din Braşov şi jur l'au înălţat ca pe un templu comun, sacrat prin jertfa comună a tuturor.

Cum însă numele şi însemnătatea şcolilor a trecut departe preste marginile acestui colţ de ţară, ele au ajuns a fi proprietatea nemului întreg românesc, care cu inimă caldă le urmăreşte în calea lor de propăşire.

Eată de ce este mare sărbătoreala noastră.

Ea este mare, pentru-că este sărbătoreala obşteii româneşti, ea este mare, pentru-că însemnează eternisarea primei etape de 50 de ani în munca desinteresată şi plină de jertfe, săvârşită aci pentru ridicarea neamului nostru! Ea este mare, pentru-că în succesele şi în gloria acestor 50 de ani trecuţi noi vedem zălogul şi garanţa sutelor viitoare de ani.

Şi dacă mă întreb acum, care este trecutul, pe care l' am bătorim? Care este gloria acestor 50 de ani împliniţi? În ce vedem şi simţim noi garanţa, că viitorul nostru de acum este asigurat? — voi cerca să răspund în cele următoare.

Gimnaziul nostru, Domnilor, s'a născut din entuziasmul idealist al unei generaţii cu

inimă ferbinte pentru interesele mari obștești. Insufletea ideală a adunat cărămizile acestui palat, vâpaia inimelor desinteresate le-a durat în ziduri puternice, ear gândul înălțat al întemeietorilor și ziditorilor a rămas plutind ca un spirit etern de-asupra școlilor, designându-le pe veci calea singur mântuitoare: *Litteris et virtuti!*

Anul 1850 și 1851 este acela, în care se pun bazele solide pentru gimnaziul și școlile noastre centrale de azi.

În anul 1850 își dau mâna frățească cele 2 parohii mai însemnate din Brașov: parochia Stului Nicolae din Scheiu și parochia Bisericii Sfetei adormiri din Cetatea Brașovului, pentru-că idealul, pe care-l aveau în suflet și pe care singuratici și despărțiți nu-l puteu realiza, să-l pună în ființă umăr la umăr, mână în mână, într'un gând și într'un suflet.

Voința și gândul comun al celor două parohii se pecetluște în clasicul *Legământ*, scris și iscălit de Reprezentantii ambelor parohii proprietare a nouelor școle centrale în ziua de 1 Septembrie 1851.

Acest *Legământ* este acea Magna Charta, cărei școlile noastre 'și mulțumesc ființa, creșterea și mărirea de azi.

Și dacă 'mi înțeleg privirea căutând a străbate prin vremuri până la acel timp clasic de muncă desinteresată, însufletea ideală și frățească unire, — din umbra vremilor trecute îmi resare înaintea ochilor figura nobilă a învățătorului Popasu, îl văd, cum alergă fără preget, plin de puterea sufletului său entusiast, îndemnând la jertfă pe credincioși pentru idealul, ce i-a răsărit în gândul lui iubitor de nem; îmi pare că-i aud glasul lui metalic răsunând în toate unghiurile Brașovului: „Să zidim Ierusalimul românesc!”

Glasul lui Popasu nu fu glasul celui ce strigă în pustie.

Era în ziua de 14 Septembrie a anului 1851, când după amieză la 3 ore o grupă de entusiaști români din societatea cea mai bună apucară în mână sapa și hârlețul și sub conducerea bătrânului Vasile Lăcea, cu conlucrarea unei cete de fruntași, între cari și nemuritorul George Barițiu, au săpat prima brazdă în Grôveri, pentru așezarea fundamentului acestor școle.

Trei zile în urmă, în 17 Septembrie v. 1851, marele Andreiu Șaguna pune pătă fundamentală a edificiului gimnazial cu o pompă bisericească mare. Miile de credincioși varsă lacrimi de bucurie ascultând cuvintele inspirate de duh sfânt ale adoratului Arhiepiscop, care zicea: „Directorul și profesorii... se creșcă și se învețe pe elevii gimnaziului nostru în duhul sfintei înțelepciuni, în duhul credinței... în duhul nădejdi și al dragostei creștinești”.

Glasul sfânt întră în temelile zidurilor și de-atunci până azi neîncetat îl auzim, neîncetat îl urmăm!

Temelii astfel săpate și astfel sfântite Domnilor, nu sunt menite a se surpa!

Măreț și mândru se înalță în perspectiva istoriei a acestor școle figura nemuritorului nostru arhiepiscop Șaguna.

Pas de pas îl vedem, cum urmăresce mișcarea Românilor din Brașov, cum îi îndemnă cu cuvinte și cu fapte vii, cum îi însufletește cu binecuvântarea sa arhierescă, cum îi cercetă în persoană tot mai ades, cum se bucură alături de ei.

În Ianuarie 1856 gimnaziul mic de 4 clase își capătă după multă așteptare dreptul de publicitate. Publicarea actului preafinal se face la ordinul lui Șaguna în toate bisericile române din Brașov și în toate se rostesc deodată câte o predică de câte un profesor, căci Șaguna voia, ca credincioșii să înțeleagă rostul celui act important și astfel să generalizeze bucuria, ce cuprinsese inima lui caldă de arhieriu român.

Și alături de în urmele acestor doi giganți spirituali, a nemuritorilor Ioan Popasu și Andreiu Șaguna, se înrolă o cetă mare de nobili, entusiaști și distinși luptători, cari prin jertfele lor bănesci pun temelii sigure școlilor. Ioan Iuga de Bacia, Dumitru Oțoiu, Vasile Lăcea, George Ioan, Bucur Popp, Ioan Pantasi, Nicolae Măciucă, Nicolae Teclu, Rudolf și Christea Orghidan, etă numele celor mai distinși din această mândră

pleiadă, cari având în fruntea lor cele două parohii proprietare ale școlilor, au jertfit mii și mii pentru idealul falnic al visurilor lor, pentru școlă, ce 'și serbăză azi semicentenarul său.

În toiu unei astfel de însufletea, care a născut atâtea modele de adevărată vîrtute, gimnaziul mic de 4 clase începe a se completa și la anul 1866 marele Andreiu are fericirea de a conduce în persoană primul examen de maturitate al gimnaziului mare de 8 clase...

Întemeietorii nobili și susținătorii desinteresati și zeloși ai școlii și-au văzut visul cu ochii. Luptătorii idealisti și-au realizat idealul și la anul 1866 marele Andreiu are fericirea de a conduce în persoană primul examen de maturitate al gimnaziului mare de 8 clase...

Între astfel de împrejurări nu este decât firesc, dacă cercetând mai departe și ceilalți factori ai școlii: *corpul profesoral și elevii*, ne vom convinge, că duhul propagat de înaltul cap al bisericii și școlii Andreiu Șaguna și de întemeietorii și susținătorii nobili ai școlilor întră în cugetul și în inima profesorilor și a elevilor și devine sămînța cea bună, care a adus după vremuri rîde atât de îmbelșugate.

Corpul profesoral dela început se constituie din omenii cei mai vrednici și mai cu carte ai timpului, cari cu tot focul dragostei de nem propagă lumina în fiii de Români veniți la școlă cea nouă. — Salariile sunt microscopice; directorul prim al gimnaziului și tot-odată primul profesor gimnazial Gavril Munteanu spre pildă este angajat cu un salariu anual de 400 fl. monedă convențională. Dér ori-cât de precară era situația materială a corpului profesoral, totuși neajunsurile materiale dispăreau față cu celelalte neajunsuri de ordine mai înaltă. — Numai un om, care știe, ce va să zică școlă, pôte să aprefieze munca titanică săvîrșită mai cu sêmă în primul pătrar de secol la școlile noastre de cătră profesorii angajați aci.

Planul de învățămînt era întocmit în conformitate cu planul greu și sever al statului, și pe lângă astea se propunea cu l obiect de învățămînt: limba română, mai mult ca la alte școle și ceea-ce era mai grozav: o lipsă aproape deservită de manuale românești pentru gimnaziul amenința cu zădărnicierea ori-cărui progres.

Dar indolența și descuragiarea erau cuvinte necunoscute în lexiconul acelei fericite generații, care a pus temelii școlilor noastre.

Profesorii ocupați cu 25—30 de ore pe săptămînă găsesc timp pentru de a scrie și publica manuale românești pentru trebuințele tinerimii școlare. — Astfel Gavril Munteanu publică un manual de geografie, o carte de cetire românească în 5 tomuri, gramatica limbii latine în 2 volume și o edițiune cu adnotațiuni românești a lui Horaț. Nicefor publică o Chrestomatie și o gramatică germană. Exemplul lor îl urmăze alții, ca: Barac, Ionaș, Tacit, Stefan Iosif, Dr. Ioan Meșotă, Dr. Nic. Pop. Ear ceilalți profesori în lipsa de mijloce materiale și de editori își compun manuale în manuscris, pe cari școlarii și-le decopiază și astfel învățămîntul dă fără opăcélă înainte.

Este același spirit, același avînt, același cult idealistic în membrii corpului profesoral, ca în marii întemeietorii și munificenții susținătorii ai școlilor.

Er școlarii?

Ei dela început se disting prin caracteristica rămasă până azi tradițională la aceste școle: prin sîrguință de fer, inimă caldă, cuget curat și prin inteligența firică proprie Românilor. Toți inspectorii români și străini ai acestor școle, începînd cu C. Schuller din anul 1855 și până azi au remarcat cu mirare faptul acesta. Și a fost — cred eu — mîna providenții divine, care a făcut, ca *primii trei școlari* înmatriculați în prima clasă gimnazială în anul înființării gimnaziului nostru 1850 să fie tocmai: Ioan Meșotă, distinsul director de mai tîrziu al școlilor noastre, — Titu Maiorescu — că cine este Titu Maiorescu, nu e nevoie să spun — și al treilea: neuitatul president al Eforiei noastre școlare,

„lumina Brașovului“ Nicolae Străvoiu. Eu vîd — zic — mîna providenții divine în faptul acesta: ea a pus modele vii pentru vîecuri în cei trei aleși primi discipuli ai școlilor noastre, exemple de lumină, pe cari în veci se le urmeze elevii acestor școle.

Etă Domnilor factorii, cari formeză tradiția scumpă a școlilor noastre, etă factorii, dela cel mai înalt cap guvernator al școlilor: Șaguna până jos la elevii școlii, cari toți la un loc și împreună formeză și consolideză aceea ce se numește *spiritul* unei școle, spirit, care acum după 50 de ani, prin tradițiune s'a perpetuat și planeză neîncetat asupra urmașilor din neam în neam.

Și care este acest *spirit* al școlilor noastre?

Acest spirit se manifestă: în însufletea pentru ideale, în sentimentul comun al școlii cu poporul și cu biserica, din care s'a născut, în zelul nepregetat de muncă pentru lumină, în abnegațiune și jertfă și în fermă credință în Dumnezeu. Aceste însușiri ideale împărțite între mai marii școlii: proprietari și profesori, și între cei mici ai școlii: elevii, formeză spiritul tradițional al școlilor noastre, pe care a-l înțelege, a-l cunoște și a-l accentua este tocmai cu prilejul acestui jubileu de interes și de importanță.

În acest spirit nobil și înalt, care pătrunde toate fibrele acestui focal de cultură, în această tradițiune sacră moștenită dela marii noștri înaintași, în această zestre de gloriă, ce a primit prezentul dela falnicul nostru trecut, — în această comoră duhovnică — în fine — vedem noi garanța, vedem noi chizeșia viitorului școlilor noastre. Un astfel de trecut nu pôte fi decât începutul unui mîndru viitor!

Și stînd azi la miliariul al 50-lea al existenței gimnaziului nostru, sufletul nostru se umple de bucuria și înălțare: pentru-că în urma noastră avem un trecut falnic, er în fața noastră se desfășură auriu un viitor măreț, care se va afirma într'un chip nediscutabil.

Pătruns până în suet de măreția momentului acestuia, pătruns până în suflet de grația Proniei divine, care m'a învrednicit să ajung această frumoasă zi de sîrbătoare a iubitei noastre școle, umilit și devotat îmi ridic glasul meu cătră tronul lui Dumnezeu celui mare și Atotputernic, zicînd:

Domne! Tu, care ești stăpîn al vremurilor nemăsurate, Tu, care cu înțelepciunea Ta fără sêmă ocărmuesci destinele robilor Tîi de pe pămînt, Tu, care dreptilor dréptă respălă dai în cerșca Ta împărăție, Tu care cu Sfînta Ta dréptă ai ocrotit până azi institutul acesta ridicat întru răspîndirea luminei, care dela Tine porcede, Tu, care înțelepți călăuzi și muncitori i-ai dat în restimp de 50 de ani, — Domne! nu-ți futorce fața ta sfîntă dela noi, ci ocărmuesce și mai departe destinele acestor școle cu sfînta și preacinstită dréptă Ta, — deschide Domne porțile vecinicii pentru viitorul acestor școle, er pe dreptii, cari au binemeritat pentru ele, împărtășește-i Domne de cerșca Ta împărăție, — căpeteniilor de azi și celor viitori ai școlii dăruiesce-le înțelepciune, putere și duh din Preasfânt duhul Tîu, pentru-ca în ceasul, cînd ne vei chema dela locul unde ne-ai așezat, sufletul nostru credincios în linisce și cu pace să se înalțe la eterna lumină, sciînd, că idealul, pentru care am muncit pe pămînt: *acest templu de cultură* va preamări în veacuri prin strălucirea sa viie Preasfânt Numele Tîu! — Amin!

Din România

Constituirea noului guvern în România. Marți dimineața toți miniștri aflători în București au plecat la Sinaia, unde la orele 12 s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția M. S. Regelui.

Cu această ocazie dl. președinte al consiliului G. Gr. Cantacuzino a depus formal demisiunea cabinetului în mâinile Suveranului.

M. Sa Regele, primind demisiunea, a mulțumit călduros d-lor miniștri pentru zelul și munca depuse în folosul țării de cînd partidul conservator a venit la putere.

După consiliu d-nii miniștri au fost reținuți la dejun la castelul Peleş.

Mercuri d. P. Carp a fost primit în audiență de Regele și a fost însărcinat cu formarea cabinetului.

Noul guvern român s'a constituit astfel: Carp, ministru-president și de finanțe, Maiorescu justiție, Marghiloman externe, Olănescu interne, generalul Lahovari rășboiu, Grădișteanu lucrări publice, Arion instrucție și Filipescu domenii. Eri au depus noii miniștri jurămîntul în castelul Peleş.

La clubul conservator s'a făcut eri fusiunea junimisto-conservatore, s'a proclamat dl G. Cantacuzino ca șef al partidului conservator, și s'a adus la cunoștința membrilor demisiunea dlui general Manu din presidenția clubului, avînd a se alege un alt president.

D. dr. Onciul a redactat apelul comisiunii pentru strîngerea fondului necesar ridicării unei catedrale în București.

Apelul a fost dat la tipar.

Comisiunea pentru strîngerea acestui fond este prezidată de I. P. S. S. Metropolit Primat, iar președinte de onore este Regele Carol.

Apelul va fi în curînd publicat.

Renta română la bursa din Berlin. Berliner Börsen Courier scrie în ultimul număr, că renta română s'a urcat față cu vestea unui nou minister sub președinția d-lui Carp, veste care a făcut o bună impresiune.

Sfaturi părintești.

Sibiu, în 10 Iuliu, 1900.

Domnule Redactor!

Ca dela unul, carele am îmbătrînit în experiență, te rog a publica următorul sfat binevoitoriu la buna creștere a tinerimei noastre.

Știu din experiență, că părinții conșcii de datorințele lor, cu cugete nobile, doresc din inimă a-și crește cât mai bine copii prin școli. Acesta dorință este una și aceeași la cei mai avuți și la cei mai sîraci; dar apoi pentru ca să li se împlinescă acea dorință este neapărat de lipsă, ca și fiii lor să se pörte bine în școlă și afară de școlă, să învețe bine și să asculte de învățătorii și profesorii lor, ca de educătorii și crescătorii lor. Cu bucurie pot să zic, că cei mai mulți fii și satisfac acestor așteptări juste ale părinților. Sunt însă și de aceia, cari ajunși în școlile mai de sus se abat dela calea cea ôblă și salutară, cantă prea des cafenele, spesînd prea mult, studiind prea puțin, și așa periclitîndu-și viitorul.

Am cugetat asupra acestor circumstări grave și cred a fi găsit remediul într-aceea, ca părinții și tutorii cei din provincie se călătorască la începutul anului școlastic cu copii lor împreună la orașele, unde au aceia să continue studiile, acolo să și-i înscrie, să le tocmescă locuință și vipt la atare gazdă, unde copii să fie nu numai bine îngrijiiți, dar și controlați, ca să-și caute cu diligență de studii; rata lunară cea dintăi să o plătescă părinții din mână cu acel înțeles, că și ratele ulterioare tot ei le vor solvi, eră la mîna lor pe lângă cuitarea banilor primiți.

Așa procedînd părinții și tutorii, fiii lor nu vor rămănea înapoi cu studiul și pe lângă studiu vor mai sporî și în purtări bune.

În privința distribuirii stipendiilor din fundațiunile noastre, ași ruga pe onoratele reprezentanțe ale fundațiunilor, să ia cele mai serioase măsuri la căștigarea de date adevărate despre starea materială a părinților tinerilor, cari recurg la stipendii și să se acorde stipendii numai celor într-adevăr avuși la acelea și producători de testimonii corespunderetore, silitori la învățat și de buna speranță,¹⁾ și pentru aceea să se ridice stipendiile cum de exemplu și pentru Cluj și pe anul I. la 700—800 cor. Stipendiul să nu se dea pe viitoriu în rate trilonari, ci la înscrierea pe semestrul I și II să se dea numai pe două luni anticipative, cînd din jumătate să plătescă taxa de înscriere, er cu cealaltă jumătate să plătescă locuința și viptul pe o lună; pe celelalte luni să se dea lunar, și atunci nu vor

¹⁾ Tocmai așa se și procede din partea reprezentanțelor fundaționale. — Red.

rămânea unii stipendisti în a 2-a sau a 3-a lună fără vîpt și se vor evita și alte rele.²⁾

Se interzică stipendistilor depărtarea din orașul unde studiază, sub cuvînt, că vor studia acasă; ei se studieze acolo, se umble regulat la prelegeri, acolo vor asculta explicațiunile profesorilor și asta face mult. Chiar de am avea ceva mai puțini universitari dar pe deplin calificați, folosul ar fi îndoit sau chiar întreit. Să li se mai interzică pe lângă cea mai mare responsabilitate provocarea la dueluri și ansă la atari provocări. Ocupațiunea lor să fie mai mult studiul, cîntarea de opuri științifice și de învățarea de limbi, cât cei mai cu aplicare la această se devină și limbisti, se elee și opuri de valoare, cu cari censorii să aibă puțin de lucru; toate acestea spre fala lor, mîngăierea părinților, în folosul lor propriu, al națiunii și al bine-lui de obște.

Georgiu Tăbăcaru.

²⁾ Atît mărimea stipendiilor, cât și plătierea acelor, sunt stabilite prin litere fundamentale aprobate și de locurile mai înalte, dela cari nu se pôte face abatere. Red.

Revistă externă

Răsboiul Rusiei cu China.

Rusia a început un război separat contra Chinei, declarând în provinciile învecinate cu Mandsuria starea de război. Celelalte puteri încă lucră după cum află mai potrivit, fără o înțelegere reciprocă. Numai între Anglia și Japonia se spune, că ar exista un acord.

Țarul Rusiei a ordonat, ca ținerea marilor manevre de astădată să rămână și un corp de armată dela granița Galiției să plece la China. Din Vestul marelui imperiu rusesc încă se trimit trupe în Orient, dovadă că Rusia voește să între cu o putere însemnată în acțiune. Transportul trupelor acestora la locul destinațiunii se va face pînă pe la mijlocul lui August. Pînă la datul acesta garnisoanele rusești din Orient și trupele mai apropiate mobilizate vor avea se susțină lupta cu Chinezii. Numărul acestor trupe se urcă după o știre sosită la Londra, la cifra de 250.000 de oameni.

Chinezii încă au organizat în Mandsuria o rezolă generală și au pus în stare de război și ținutul de lângă râul Amur.

NOUTĂȚI

Personal. Eminența Sa I. P. S. nostru arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu, însoțit de d-nii secretari, al consistoriului metropolitian Leontin Simonescu și al consistoriului archid. Dr. Elie Cristea, apoi de protopresbiterul Sibiului Ioan Papiu, și diaconul George Pușcaș, a plecat astăzi cu trenul de dimineață pentru a săvîrși sfințirea bisericii celei nouă din Petroseni. În decursul călătoriei la stațiunile proximale se vor atînga la suita Eminenței Sale protopresbiterul Sebeșului Sergiu Medean, și al Orăștiei Vasile Domșa. Emin. Sa se va întoarce luni seara în mijlocul nostru.

Chirotoniri. I. P. S. Sa Dl. Arhiepiscop și metropolit Ioan a promovat Mercuri și Vineri întru presbiteri pe diaconii Petru Both pentru parochia Secătura (tractul Dej) și Dumitru Anca ales capelan în Tecsești (Alba-Iulia) lîngă preotul Iacob Petric, iar pe George Pușcaș l'a chirotonit întru diacon.

Sărbarea jubileului I. P. S. S. metropolitului Moldovei s'a făcut la Iași Joi în 6 l. c. în prezența a preste 5000 de credincioși. Serviciul religios a fost cîciat cu o solemnitate neobicinuită de nouă arhieriei și episcopi, treizeci de preoți și nouă diaconi, în vasta sală a corului. I s'a oferit înaltului prelat daruri prețioase. La ora 1, Metropolitul s'a retras, în sunetul muzicii militare. Săra s'a dat un mare banchet, la care au fost 500 invitați.

Albumul V. A. Urechii. Duminecă a fost la Sinaia delegațiunea transilvănenilor compusă din d-nii Ignat Mircea, dr. Gh. Popp, dr. Stinghe, Septimiu B. Mureșanu, Miteanu, N. Boca, G. Brăteanu și Luca Russu, spre

a prezenta d-lui V. A. Urechii albumul despre care am vorbit.

Acest album, provăzută cu vr'o 6000 de subscrieri e o adevărată lucrare artistică. Pe pagina întâiu este fotografia iubilantului, iar jos la stînga o frumoasă Ardelencă întinzîndu-i cununa de laur. Pe aceeași pagină e și adresa care am publicat-o în Nrul 71 al ziarului nostru.

Cu această ocazie membrii delegațiunei au felicitat călduros pe d. Urechii pentru munca sa literară de 50 ani care a fost totă închinată spre folosul țării și a nămolului românesc.

Neobositul luptător, vădit emoționat, a mulțumit din adîncul inimei delegaților pentru prețioasa dovadă de dragoste.

S'a servit apoi delegaților o mică gustare cu șampanie și s'a închinat pentru d. Urechii și pentru prosperitatea națiunii române.

S. Sinod al bisericii ortodoxe din Rusia a primit în persoană metropolitului din St. Petersburg Antonie un nou conducător, în locul devenit vacant prin mîrtea metropolitului Kievului, Ioanichie, întemplată la 7 Iunie a. c.

O instituție filantropică. Dl. director al școlilor medii din Brașov Virgil Onișiu, inițiatorul înființării mesei studenților români dela acele școle a scos în broșură: *a doua dare de sîmă* despre starea fondului acestui așezămînt umanitar. Ideia lansată de dl. Onișiu, precum dovedesc datele din această broșură, a căzut pe pămînt fertil.

Fondul, ale cărui venituri pînă în 28 Maiu 1899 constau din 3564 fl. 96 cr. (7129 cor. 92 bani) în 6 Iunie 1900, va să zică după un an, s'a urcat la 17.694 cor. 80 bani. — Erogățiuni a avut fondul cu plătierea prînzului pentru studenți, tipărituri, porto și alte amănunte pînă în 28 Maiu 1899: 228 fl., 38 cr. sîu 456 cor. 76 b. De atunci și pînă în 6 Iun. a. c. erogațiunile s'au urcat la 3314 cor. 72 b. A rămas deci starea fondului în 6 Iunie: 14.380 cor. 08 bani. Pe lângă acest capital, Masa studenților mai are și „Fundatiunea Ioan și Elena Săbădeanu”, care constă dintr'un scris fonciar urban român de 5% în valoare de 1000 lei. Din interesele acestui fond, conform dispozițiilor înmîntorilor, 3/5 părți, adică 13 cor. 58 bani, s-au dat pentru masa studenților și a rămas starea averii la 6 Iunie n. 1900: 1000 Lei, 9 cor. și 4 bani.

Incheiăm cu dorința ca această instituție să aibă parte de sprijinul tuturor inimilor caritabile și în special foștii elevi ai liceului din Brașov bine ar face, cînd din prisosința muncii lor ar dărui o parte dăruire pentru masa studenților.

Tempestate și potop. Asupra comunei Boereni (comitatul Solnoc-Dobâca) precum ni se serie, s'a descărcat la 29 Iunie v. o grîznică furtună împreună cu grindină, după care a urcat un potop nemai pomenit. S'au înecat 4 femei, un fecior de 25 de ani și o mulțime de vite ear 76 clădiri economice au fost distruse de apă. În Rohia fulgerul a lovit în locuința unui faur, și a omorît pe unicul băiat al acestuia, ear faurul și cu soția au fost grav răniți. Grindina și potopul au cauzat pagube enorme. Economii sunt într'o situație foarte strîmtoată.

Revizuirea granițelor dintre Ungaria și România s'a început la 14 l. c. și cît privește comitatul nostru va fi în scurt timp terminată. Din partea autorităților noastre sunt exmiși vice-comitele Reissenberger, proto-pretorul Fabritius și comisarul lucrărilor de triangulare Hodossy, iar din partea României se află doi căpitani sub conducerea d. maior Vasilescu.

Mulțumită publică. În scopul zidirei bis. gr.-or. din Vălenii-Șomcuții au înțrat următoarele contribuiri generoase: Dan Iuli din loc 52 cor. Of. par. gr.-or. Tilișca 14-10 cor. Of. par. gr.-or. Hărăstas 6-30 cor. Teodor Moldovan epitrop Hetru 4-20 cor. Of. par. gr.-or. Șugag 4 cor. Ioan Onea par. gr.-or. Lupșa 7-16 cor. Iosif Suciu par. gr.-or. Alun 2-20 cor. Nic. Dorca par. gr.-or. Szász Egerbegy 2 cor. Zaharie Muntean, par. gr.-or. F. szalaszpatak 2 cor., pentru care li se exprimă în numele poporului adîncă

mulțumită. Vălenii, 22 Iunie 1900. Gavril Cărlig paroch gr.-or. George Onț, I epitrop.

Meseriașii români din Turda, învită la „Petrecerea” împreună cu concert și declamațiuni ce-o vor aranja Duminecă în 22 Iulie st. n. în sala „Hotel Central”. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de înțrare de persoană o cor. 20 fl., de familie 3 cor., peste 3 membrii de fiecare 1 cor. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea învățăcelilor meseriașilor lipsiți de mijloce. Oferte marinimose sunt a se adresa D-lui Iosif Urcan măsariu.

Program: 1. Cuvînt de deschidere. 2. „Trei dîmne și toți trei” de G. Coșbuc, decl. de Stefan Felezeu. 3. „Noptea” cor de bărbăți. 4. „Numai una” de G. Coșbuc, declamată de Ioan Nicórá. 5. „Uită mamă colo'n sat” cor bărbătesc. 6. „Pinteni țiganului” de Căndea, decl. de Teodor Lupu. 7. „Doina” solo * 8. „Ce vînat mînea-ia-și ochii” anecd. de Căndea decl. de Mihailă Cosma. 9. „Rugămîntea din urmă” decl. de V. Săndean stud. 10. „Vînatul” cor de bărbăți. În pauză căluseri și bătuta.

Reuniunea igienică a comitatului Sibiului.

Profilaxia tuberculozei pulmonare (oftica).

(Fine.)

Ian se vedem, numai în general, primejdii amintite cevaș mai de aproape.

Nu putem în destul accentua, că scopul principal al terapiei este a împiedeca totul, ce dă ansă la slăbirea organismului.

Nu trebuie să fie cineva medic pentru a constata, că progresarea unei afecțiuni tuberculoze se accelerează, îndată ce încep să scadă puterile.

Sub influența unei simple indigestiuni, care în urmare conduce la anemie, vedem din nou îmbolnăvind-se și grăbind spre catastrofa finală ofticoși, cari erau deja pe calea ameliorării. De aceea mai înainte de toate să fim cu băgare de samă la nutirea bolnavului.

Nutremîntul să fie cît se pôte de abundent; albumină, grăsimi, hidrocarbonate trebuiesc introduse în corp în totă forma și în cantitate suficientă.

Durere, în punctul acesta prea ușor ne lăsăm învinși de prejudeții răspîndite.

Avînd buna intențiune de a da bolnavului multe materii nutritoare, îi restringem lista de bucate la beefsteak, ouă, lapte, bouillon, extract de carne, și-i interzicem total consumarea de legume verzi și celelalte adause obicinuie. Treceam cu totul cu vederea, că omul are lipsă de o alimentație mixtă pentru susținerea organismului și pentru repararea forțelor pierdute.

Stomacul pretinde o variație a alimentelor. Vecinic aceeaș listă de bucate provacă disgust față de mîncări și dă ansă la o scădere a nutrițiunii. Din timp în timp corpul are lipsă și de condimente, cari se detrag bolnavului în credința, că acestea provacă tusa.

Un alt moment, adese neglijat, este cultivarea pielii, deși tegumentul extern este aproape tot așa de simțitor ca și plămînilor.

Zilnic ne-o dovedesc aceasta recirile, cărora sunt expuși indivizii slăbiți de câte ori se schimbă temperatura rapid.

Și totuși preocupă de îngrijirea plămînilor foarte des uităm, că pielea prin extensiunea și raportul ei cu lumea din afară joacă un rol însemnat, că pielea i-se pôte face rezistentă contra influențelor stricacioase ale schimbării rapide de temperatură prin fricțiuni uscate sau umede, prin oblojeli sau scalde. Un alt moment de valoare este mișcarea corporală.

Dacă e ca mișcarea în aer liber să-și ajungă scopul, adică să promoveze gimnastica plămînilor și a inimei, atunci ea trebuie în fiecare cas acomodată puterilor bolnavului. E bătător la ochi efectul, ce aceste exerciții metodice ale musculaturii, pornite dela cele mai mici prestațiuni și avînd în vedere acomodarea succesivă, au asupra

bolnavilor mai mult sau mai puțin rău nutriți. Țesuturile dispărute se renovează și deodată cu o mai mare asimilațiune a nutrimențelor crește și forța inimei.

Cu totul altul e rezultatul, cînd bolnavii se preumblă zi de zi pe cărările de diverse elevațiuni din pădure, cari preumblări în raport cu puterile lor sunt a se considera de prestațiuni exagerate. În loc de a se întări corpul, el perde mai mult decît câștigă prin nutrimînt; bolnavul consumă din capital, în loc să trăiască din interese.

Tote aceste primejdii se pot evita prin internarea bolnavului în un stabiliment închis, unde traiul e strict regulat, bolnavul în continuu supravegheat și instruit, unde cu grije e ferit de toate stricăciunile, cum sunt reciri și indigestiuni, încordări corporale și spirituale, emoțiuni sufletești, cu un cuvînt de toate momentele, cel'ar puté slăbi.

Este de obște cunoscut în comitatul Sibiului, că reuniunea igienică să ocupă de un șir de ani cu idea înființării unui astfel de sanatoriu.

La alt loc a fost tractat pe larg aranjarea și organizația acestui institut; rămâne să mai amintim, că în Anglia, Germania, Franța, Elveția etc. s'au creat în ultimul deceniu numeroase sanatorii, în cari află primire și îngrijire bolnavi de oftică, chiar în stadiu înaintat.

Cu privire la modestele mijloce, cari stau la dispoziție reuniunei igienice, acesta trebuie să se restringă la primirea bolnavilor de plămîni neinficțiati, precum și a reconvalescenților, adică: bolnavi slăbiți prin pierdere de sânge, bóle contagióse etc., la cari e tîmă, că se va desvolta oftica.

Reuniunea și-a pus deci problema, să combată cauzele tuberculozei, ea voește să esecutive prophylactica în adevăratul înțeles al cuvîntului, și considerînd, că în butul curentului dominant, a rămas credincioasă acestei idei fundamentale și a urmărit'o consecuent, i-să cuvine recunoștința publică și mulțumita tuturor suferinzilor.

Dr. Stüssmann.

Notiță literară.

A apărut:

Carte de cîntece pentru tinerimea scolară de ambe secsele și de toate gradele, adunate și aranjate și ér în folosul ei date, de Ión Dariu. Edițiune școlară cu totul nouă, Cu mai multe ilustrațiuni. Brașov, 1900. Editura librăriei H. Zeidner. Prețul unui exemplar broș. 25 cr., leg. 30 cr.

Materialul acestui op e grupat în 6 capitole, și anume 1. Hore 2. Marșuri (scolistice și eroice) 3. Elegii 4. Imnuri 5. Cîntece religioase 6. Diverse. Autorul și-a dat silința să culgă cele mai potrivite bucăți pentru a desvolta în școlari sentimente de iubire față de Dzeu, de patrie și de națiune, alegând cu îngrijire piesele autorilor mai buni și presărînd ici colo și diferite compoziții ocazionale mai de valoare. În ediția această s'au omis acele cîntece, cari au fost excepționate din partea guvernului în ediția anterioară, pentru a puté fi folosită în școlă. O recomandăm în atențiunea învățătorilor nostri. O singură observare ne permitem: la grupa III aflăm poesia „N. Bălăcescu murind” de V. Alexandri; a scăpat din vedere autorul că numele vestitului istoriograf e Bălăescu.

Flora pedagogică, revistă lunară ce apare sub direcția d-lui profesor Dr. D. P. Barcianu, are în nrul seu din 1 Iunie a. c. următorul cuprins:

Manualele de școlă. Tractat de H. Trunk, prelucrat liber de George Dragoiescu (Urmare și încheiere). — Modele de lecțiuni: Cumpenele și Căntarul. Două lecții din fizică pentru anul al V-lea, de Dr. Ioan Stroia. — (Urmare și încheiere). — Școlă învățătorului sau familia părinților portă vina, că adesea din copiii trecuți și prin cea dintăiu es indivizi cu caractere slabe, de Ioan Paicu, inv. — Din literatura școlară. — Informațiuni. — Felurimi. Corespondență.

Haină—mătase de mirésă fl. 10.50

și mai sus! — 14 metri! — trimisă franco și vămuată! Mustre cu întorcerea postei; tot astfel și din „Mătase-Henneberg“ neagră albă și colorată dela 45 cr. și până la fl. 14.65 pr. metru [5]5—7

G. Henneberg, fabricant de mătase (lif. de curte ces. și reg.) Zürich.

ad- Nr. 287—1900

[102] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători vacante din comunele de mai jos însemnate, din protopresbiteratul Seliștei, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

1. Aciliu, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemne de foc
2. Săcel, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemnele de lipsă.
3. Vale, două posturi cu câte 600 cor., cuartir în natură
4. Mag, cu salariu de 600 cor., cuartir în natură, lemne și o grădină.
5. Topârcea două posturi cu câte 600 cor., cuartir în bani 40 cor., și un agru de un jug. în folosință.
6. Tilișca, un post de învățător cu salariu de 600 cor., cuartir în natură și lemnele necesare.
7. Sibiel, două posturi cu câte 600 cor., cuartir în natură.
8. Gurariului, două posturi învățătoresci cu câte 600 cor. salar, 60 cor. relut de cuartir, și grădină pentru fiecare post.

Învățătorii, cari vor ocupa posturile acestea sunt datorii a ținea Dumineca și Sărbătore strănă și a cânta cu copiii în biserică.

Cei ce doresc a reflecta la vre unul din aceste posturi au a-și înainta cererile de concurs în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Dela concurenți se cere a se prezenta în o Duminecă ori Sărbătore la biserică ca să fie cunoscuți din partea poporului.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Oficiul protopresbiteral al Seliștei Tilișca, 27 Iunie 1900.

Petru Iuga
adm. protop.

[96] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci la școlile mai jos însemnate din protopresbiteratul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

1. Roșcani-Mihăești, un post de învățător cu salar de 800 cor., din cari 740 cor. în bani, ér 60 cor. în naturale, și cuartir liber.

Dela concurenți se cere se fi absolvat cursurile vre-unui institut pre-parandial.

Alesul numai după un an de probă pôte fi întărit definitiv.

2. Fintoag, un post de învățător cu salar de 600 cor. și cuartir natural.

3. Brîsnic, un post de învățător cu salar de 600 cor. și cuartir natural.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a-și înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigôre — în termenul deschis subsemnatului oficiu.

Oficiul protopresbiteral gr.-or al Dobrei.

Dobra, la 27 Iunie 1900

Iosif Morariu
protopresb.

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

Nr. 517/900.

[99] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători dela școlile confesionale gr.-or. române din mai jos însemnatele comune, în protopresbiteratul gr.-or. al Avrigului se descrie prin această concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

1. Arpașul-inferior, două posturi de învățători cu salariul anual de câte 600 corône și câte 40 corône pentru cuartir și lemne; unul dintre învățători pôte fi și greco-catolic, fiind școlă cumulată, având ambii a conduce cântările în ambele biserici.

2. Avrig, postul de învățător, cu salariul anual de 600 cor., și cuartir în edificiul școlariu.

4. Porumbacul-superior apusen și răsăriten, postul de învățătoriu cu salariul anual de 600 cor., cuartir și lemne pentru foc.

4. Streza-Cârțișoră, postul de învățătoriu cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemne pentru foc.

5. Ucea-inferiôra, postul de învățătoriu cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemnele necesare pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi, s-și subternă cererile concursuale instruite conform legilor în vigôre la subscrisul oficiu protopresbiteral gr.-or. al Avrigului în Avrig (posta Avrig, Felek, Szebenvármegye) până la termenul sus indicat, cu acea că învățătorii aleși vor avea a conduce cântările în biserică în Dumineci și sărbători.

Avrig, 28 Iunie, 1900.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective — Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului.

Ioan Cădea,
protopop.

[90] 3—3

Concurs

La școlă capitală română gr. or. din Poiana, comitatul Sibiiului, sunt de ocupat cu începutul anului școlariu 1900/1 trei posturi, anume:

Două posturi de învățători cu salariu anual de 600 cor. și 140 cor. relut de cuartir și grădină, și un post de învățător cu salariu anual de 600 cor. și 40 cor. relut de grădină, precum și cuartir natural în edificiul școlii.

Dela concurenți se cere se posedă calificațiunea de patru clase gimnasiale; cei cu calificațiune superiôră sunt preferiți, și se cerceteze în fiecare Duminecă și sărbătore sfânta biserică

Acei dintre concurenți, cari posed și cunoscințe de musică pentru a forma în decursul anului de școlă și un cor, sunt preferiți și remunerați după merit.

Rugările instruite conform normelor în vigôre sunt a se așterne în termen de 30 de zile la Prea On. Oficiu protopresbiteral al tractului Mercurei.

Poiana, din ședința comitetului parochial ținută la 28 Maiu 1900.

Nicolae Dobrota
președinte.

Nr. 312/1900.

Vidi.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Mercurei.

Ioan Droc
protopop.

[95] 3—3

Concurs repețit

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de cl. III. Mihăești, cu filia Făgetel, tractul Dobra, se descrie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

Venitele împreunate cu acest post dau suma de 680 cor.

Informațiuni mai detaliate se pot lua dela comitetul parochial.

Reflectanții la acest post au a-și așterne cererile instruite conform legii în timpul prescriș subsemnatului oficiu.

În conțelegere cu comitetul parochial. — Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Dobra.

Dobra, 28 Iunie 1900.

Iosif Morariu
protopresb.

Saisonul de primăvară și de vară 1900.

Stofe de Brünn veritabile

Una bucată de metri 3.10 lungă. pentru un rând complet de haine de bărbat (Roc, pantaloni, vestă,) costă numai

fl. 2.75, 370, 4.80 de lână veritabilă de oae
fl. 6. — și 6.90 de lână mai bună veritabilă de oae
fl. 7.75 din lână fină veritabilă de oae
fl. 8.65 din lână forte fină veritabilă de oae
fl. 10.— din cea mai fină lână veritabilă de oae.

Una bucată stofă pentru un rând de haine-salon fl. 10.— deasemenea espedează cu prețurile de fabrică stofe pentru pardisiu, lodeu pentru turiști cele mai fine kamgarne etc. etc. depozitul real și recunoscut în destul ca solid:

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Liferarea conform mustrei se garantează. [56] 26—40

Avantajele mușteriiilor privați, de a comanda stofele direct dela firma de mai sus, dela fabrică, sunt foarte însemnate.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

$\frac{1}{2}$ Flacon fl. 6. —, $\frac{1}{2}$ Flacon fl. 3.50. delătură tôte umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vatăme părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tôte nodurile în muschi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricături umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la tôte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

$\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 2. $\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate numărôse nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Depozit în farmacii și Droguerii.

Depozit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și muschii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să prestee cele mai mari strapații și fugi, să înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la tôte urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu această prosperarea porcilor, forte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a se întrebuința la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra opririi udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 24—104

Editura și tiparul tipografiei archidieceane.